

ВЛІЯННЯ АМИНОКИСЛОТНОГО СОСТАВА КОРМОВ НА БІОМАССУ МОЛОДИ КАРПА

Для прудових риб продукція органіческих веществ на організменному рівні залежить від якості споживаної їжі. Хімічний склад кормів, які застосовуються в рибництві, був досліджений рядом науковців: Карзинкіним Г.С. (1952), Щербиною М.А. (1971) та іншими. Менше уваги надавалось питанню впливу аминокислотного складу кормів на біологічну продуктивність прудових риб. Для популяції чорноморських риб Г.Е.Шульманом та Ю.Урденко [2] були отримані результати щодо оцінки перетворення компонентів їжі в органічне вещество путем порівняння хіміческого складу їжі в природній середовищі з хіміческим складом риб. Відомо також значення білків та свободних аминокислот в формуванні токсикорезистентності організму риб до дії іонів металів [1], а також залежність між рівнем свободних аминокислот в м'язах сеголетків в осінній період та виживаності риб під час зимівлі [4].

Цель цієї роботи – встановити залежність між характером питання в період зимівлі та хіміческим складом тела риб, а також вплив якості та кількості споживаних кормів на зростання біомаси (біопродукцію) на організменному рівні.

Матеріал і методика дослідження

Об'єктом дослідження служили сеголетки карпів, які вирощувалися в ОАО «Чернігіврібхоз», при різній щільноті посадки на якісно відрізняючихся кормах. Вже опублікованій статті [4] описані методики визначення свободних аминокислот, білків та методи статистичної обробки результатів.

Результати дослідження та їх обговорення

Різниця в залежності естественних та синтетичних кормів в питанні риб встановлювалася путем порівняння сеголетків карпів при різних щільностях посадки: 10; 20; 60 екз./га та застосуванням ряду інтенсифікаційних заходів (внесення в воду прудів мінеральних та органічних добрив, а також рибної муки та комбікормів). В таблиці 1 наведено основні показники сеголетків, поділених на 3 групи за характером питання. Перша група – питання молоди риб тільки естественным кормом; для другої групи риб – залежність естественних та синтетичних кормів становила 1:1; третя група риб питалася комбікормом за нормативами (кормові затрати 5 одиниць). Як показали дослідження, питання сеголетків тільки естественною їжею забезпечило им більш низький показник вологості (табл.1) та високий рівень в м'язах білка та свободних аминокислот в м'яшечній тканині, особливо це стосується глукогенних аминокислот: аланину, валину, глицину (табл.2). Кількість аминокислот та білків, накопичених в м'яшечній тканині впродовж летніх місяців, в першу чергу залежить від якості та кількості кормів. Високий рівень свободних аминокислот та аминокислот в незадріжованому білку корма сприяло зростанню цих показників в м'язах карпів (табл.2) як за вмістом окремих аминокислот (изоліцину, валину, аланину, аспартової кислоти) так і за сумою. Сума свободних аминокислот 10,26 мкмоль/г сух. в м'язах сеголетків (III група) знаходитьться нижче раніше встановленої величини [4] для нормального протекання зимівлі та може бути причиною високої смертності молоди карпів в процесі зимівлі.

ПРИСНОВОДНА ГІДРОБІОЛОГІЯ

Таблиця 2

Сравнительная характеристика молоди карпа ($M \pm m$, n=9)

Группа	Масса, г	Длина, см ..	Коэффициент упитанности по Фултону	Общий белок, в г азота на 100г ткани	Влажность %
I	25,8 ± 2,2	10,1 ± 0,8	2,5	7,6 ± 0,4	79,1 ± 0,1
II	26,5 ± 3,7	10,2 ± 0,9	2,5	6,8 ± 0,5	80,6 ± 0,5
III	20,4 ± 1,5	9,9 ± 0,8	2,1	5,5 ± 0,6	81,8 ± 0,7

Таблиця 3

Содержание свободных аминокислот в кормах и мышцах молоди карпа ($M \pm m$, n=9)

Аминокислота мкмоль/ г сух. в-ва	зоопланктон	детрит	рыбная мука	комбикорм	мышцы		
					I	II	III
Цис	сл	сл	сл	-	сл	-	-
Лиз	0,459 ± 0,021	0,020 ± 0,004	сл	сл	0,77 ± 0,071	сл	-
Гис	0,522 ± 0,117	сл	0,047 ± 0,002	сл	1,87 ± 0,24	0,67 ± 0,15	1,32 ± 0,05
Арг	0,620 ± 0,056	0,002 ± 0,000	сл	сл	сл	-	-
Асп	1,707 ± 0,068	сл	0,089 ± 0,021	0,063 ± 0,017	1,09 ± 0,10	0,80 ± 0,22	0,82 ± 0,05
Сер	1,620 ± 0,314	0,001 ± 0,000	0,074 ± 0,008	0,062 ± 0,026	2,01 ± 0,03	1,19 ± 0,02	0,66 ± 0,05
Гли	2,120 ± 0,211	0,002 ± 0,000	0,199 ± 0,027	0,112 ± 0,068	6,45 ± 0,28	3,09 ± 0,42	3,42 ± 0,32
Глу	4,830 ± 0,448	0,026 ± 0,002	0,225 ± 0,043	0,127 ± 0,051	1,05 ± 0,05	0,66 ± 0,06	0,78 ± 0,06
Тре	1,980 ± 0,257	сл	0,125 ± 0,017	-	1,03 ± 0,22	1,27 ± 0,13	0,84 ± 0,05
Ала	6,640 ± 0,650	0,009 ± 0,003	0,214 ± 0,033	0,121 ± 0,041	5,23 ± 0,13	3,59 ± 0,33	2,55 ± 0,05
Тир	4,620 ± 0,730	сл	сл	сл	сл	-	-
Мет	сл	сл	сл	-	сл	-	-
Вал	5,570 ± 0,387	0,004 ± 0,000	0,050 ± 0,014	0,011 ± 0,005	0,45 ± 0,03	0,43 ± 0,08	0,18 ± 0,05
Фен	4,100 ± 0,553	сл	сл	-	сл	-	-
Лей+ Изолей	11,690 ± 0,729	0,005 ± 0,000	0,061 ± 0,011	0,025 ± 0,000	0,77 ± 0,06	0,76 ± 0,03	0,37 ± 0,04
Сумма	46,476	0,073	1,084	0,521	20,72	17,04	10,26

Таблиця 3

Аминокислотный состав белков в кормах ($M \pm m$, n=9)

Аминокислота мкмоль/г сух.в-ва	Зоопланктон	Рыбная мука	Комбикорм
Цистеин	53,73 ± 4,01	49,38 ± 4,13	15,67 ± 1,30
Лизин	150,65 ± 5,18	163,30 ± 13,08	33,32 ± 2,75
Гистидин	71,61 ± 8,15	91,75 ± 19,56	21,84 ± 1,75
Аргинин	99,9 ± 7,09	121,05 ± 11,77	34,63 ± 2,83
Аспарагиновая кислота	115,45 ± 19,65	166,17 ± 26,02	48,56 ± 4,10
Серин	90,23 ± 4,99	105,86 ± 24,42	34,02 ± 2,83
Глицин	173,85 ± 16,01	170,06 ± 9,85	76,77 ± 6,33
Глутаминовая кислота	338,63 ± 21,48	377,92 ± 26,51	118,85 ± 9,83
Тreonин	67,24 ± 4,38	75,03 ± 7,64	22,98 ± 1,83
Аланин	218,17 ± 23,09	142,28 ± 8,44	51,33 ± 4,25
Тирозин	101,96 ± 7,55	85,56 ± 2,32	23,57 ± 1,92
Метионин	следы	24,32 ± 3,61	-
Валин	108,29 ± 5,54	81,37 ± 3,26	27,13 ± 2,25
Фенилаланин	95,88 ± 5,70	85,62 ± 9,42	28,12 ± 2,33
Лейцин + изолейцин	361,01 ± 36,50	288,66 ± 9,42	75,96 ± 3,28
Сумма аминокислот	2046,67	2028,32	613,05

Выводы

Таким образом, можно сделать вывод, что для обеспечения нормального биологического состояния, большой продуктивности и выживаемости молоди карпа в зимовки количество естественной пищи в питании рыб в среднем за сезон выращивания можно составлять не менее 40%. С этой целью в комбикорма для сеголеток, выращиваемых в высоких плотностях посадки, следует добавлять рыбную муку и вводить незаменимые аминокислоты.

ІСОК ЛІТЕРАТУРЫ

1. Курант В.З., Синюк Ю.В., Балабан Р.Б., Грубінко В.В. Динаміка вмісту вільних амінокислот у тканинах коропа за дії іонів важких металів // Наукові записки Тернопільського педуніверситету. Серія: Біологія. – Тернопіль, 2002. – Т.4, № 1 - 2. – С. 200 - 204.
2. Продуктивность рыб Черного моря / Шульман Г.Е., Урденко С.Ю. - Киев: Наук. думка, 1989. - 188 с.
3. Сорвачёв К.Ф. Основы биохимии питания рыб. - М.: Лёгкая и пищевая промышленность, 1982. - 247 с.
4. Явоненко А.Ф., Яковенко Б.Ф., Грубинко В.В., Жиденко В.В. Зависимость выживаемости молоди карпа в условиях зимовки от содержания свободных аминокислот и белков в мышечной ткани рыб // Рыб. хоз-во. - 1989. - Вып. 43. - С. 24 - 29.

597-14:504.4

М. Забитівський¹, В.І. Матейчик²¹Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів²Львівський національний природний парк, м. Шацьк**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛИНА (*Tinca tinca L.*) З ОЗЕР
ЧІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ**

Багатьох родів коропових риб, лин озерний (*Tinca tinca L.*) відрізняється високою стабільністю з низькою радіативною властивістю щодо внутрішньовидових генетичних угруповань [3]. Велика поширеність представників цього виду без суттєвих відмінностей на території Європи та Азії, водойми яких відрізняються гідрохімічним режимом, а також широкий спектр адаптивних реакцій, в процесі яких зберігається загальна цілісність

Лин є об'єктом ряду наукових фундаментальних та прикладних досліджень, пов'язаних з продуктивною здатністю риб, процесами засвоєння поживних компонентів, а також зі збереженням стабільності іхтіофауни різних аквасистем. Можливість використання цього виду в експериментальних цілях свідчить про його високий потенціал популяційної мінливості [4,5,6]. Величина морфометричних показників лина з більшості регіонів України, здійснений Ю.В. Степаненком, підтверджує низьку мінливість його основних видових ознак [3], однак ряд морфометричних стандартів досягають високої варіабельності, що лежить в основі утворення популяцій.

Метою нашої роботи було з'ясування морфологічних відмінностей у представників линової популяції, що населяють близькі ізольовані водойми, карстового і льодовикового походження Шацького національного парку.

Матеріал і методика досліджень

Досліджувались лини 4-6 літнього віку, зловлені з використанням ставних зябрових сітей з діаметром вічка 30мм з озер Пісочне і Світязь. Для порівняння використовували дані аналізу линів, зібраних на озері Перемут (ділянка озера Луки) [3]. Проміри риб здійснювались відповідно до встановленої міжнародною організацією FAO (1976) методики.